

Když se opera *potká* se šansonem,
vznikne zajímavý dvojhlas

Edita Adlerová a Jana Rychterová neboli

TWO VOICES

„Ty holky se hledaly, až se našly,“ prohlásil po jednom vystoupení dvou půvabných černovlásek známý publicista Jan Petránek. Ohodnotil tak spojení dvou naprosto odlišných hlasů, které u nás nejspíš nemá obdoby. Mezzosoprán operní pěvkyně souzní s altem šansoniérky – písničkářky naprosto dokonale. Spirituály, sefardské písně, klasické árie, lidovky, rockové balady i vtipně otextované „kousky“ typu Ragtime, Humoreska nebo Šavlový tanec. To vše má na repertoáru duo Two Voices, to vše dokážou naprosto osobitým způsobem podat Edita Adlerová a Jana Rychterová.

Našly se v Lázních Bělohrad, v malém městě v Podkrkonoší. Obě se tam přistěhovaly, vdaly, povily děti a zase rozvedly. Jednou o Vánocích hledala Edita tenor do Rybovy České mše vánoční. „Tenorů je všeobecný nedostatek,“ směje se, „ale doslechla jsem se, že v Bělohradě je jakási paní Rychterová, která je všeho schopná. A byla!“ Že o půlnoční zpívala na kůru mužský part žena, nikdo nepoznal...

Ze Strašic do Bělohradu

Jana vyrůstala ve Strašicích. I když zpívala v kapele a hrála na kontrabas, nikdy nepomýšlela na to, že bude někdy zpívat profesionálně. V osmnácti se rozhodla, že vyrazí do světa, a skončila v Bělohradě. „Dělala lázeňskou i masérku, zpívala ve folklorním souboru. Když po rozvodu zůstala sama s malým Tomanem, vystudovala pedagogickou fakultu v Praze. „Nechápu, jak jsem to mohla zvládnout,“ diví se ještě dnes. Učila v Nové Pace, půl úvazku si přibrala v hudební škole a jezdila do Prahy studovat. Koncem června mívala z přepracování tik v levém oku. Tehdy začala skládat první písničky určené dětem. „Na základce jsem měla pocit, že musím dětem předávat něco víc, aby je škola bavila. Posloužily mi k tomu písničky a kytara.“

Pak se spíš z legrace přihlásila do televizní soutěže, vyhrála a všichni ji začali přesvědčovat, že by se měla zpěvu věnovat naplno. Odhodlala se a začala koncertovat. Zpívání pro děti ostatně zůstalo její láskou dodnes. „Baví mě vystupovat pro dětské publikum, jsem ráda trochu za klauna,“ směje se.

Dva rozdílně položené hlasy, dvě silné energie, dvě bytosti

Zásadní zlom přišel ve chvíli, kdy ji jedné noci „probudila písnička“, která byla úplně jiná než ty předešlé. „Prostě přišla,“ vzpomíná Jana, která ji hned druhý den zazpívala na vernisáži. „Bylo tam pár novinářů, kteří konstatovali, že jsem šansonierka. A už mi to zůstalo.“ Od té doby skládá šansony, na koncertech se k její kytaiře přidávají i romantické housle Lenky Uhlíkové nebo vášnivé doprovody houslisty Vladimíra „Iljiče“ Pecháčka.

Šanson je písnička „vo něčem“, prohlásil kdysi šansonier Jaroslav Jakoubek. Janiny šansony jsou o životě, plné ironie i citu, vezmou za srdce. Depresivní věci skládá, když svítí slunce a zpívají ptáci, humorné texty k popukání ji napadají, když prší. Natočila dvě CD – Po cestách soumraku a To je život. Na její koncerty do Salmovské literární kavárny se lidé chodí „dobíjet“, chvíle zamyšlení střídají výbuchy smíchu. A nebyla by to snad ona, kdyby její texty nepronikly i do autorské tvorby Two Voices.

Místo do Mnichova do porodnice

Na rozdíl od Jany zpívala Edita už ve třech a půl letech v dětském sboru, od čtyř měla soukromou učitelku. Dětství prožila u klavíru, ve čtrnácti nastoupila v rodných Pardubicích na konzervatoř, o pět let později se z ní na pódiu Týlova divadla v Plzni stala Carmen. Tehdy nejmladší v historii české opery. Měla našlápnuto do světa, profesor Kucharski z Mnichova si ji vybral ke studiu zpěvu. Místo ní však odcestovala za naši západní hranici spolužačka, a Edita ulehla v pardubické nemocnici s rizikovým těhotenstvím. Před patnácti lety se jí narodil syn Kajetán, o dva roky později Kryštof. „Kluci mají každý jiného otce. Ten Kajetánův byl skvělý fotograf a výtvarník. Odstěhovala jsem se

Zlom přišel, když ji jedné noci probudila *písnička*, která byla jiná než všechny předcházející. Už neusnula a za týden ji nahrála...

do Prahy, ale on nezvládal sám sebe, natož aby se postaral o mne a posléze i o syna.“ Rozvedli se, a o pár let později se Edita dozvěděla, že Kajetánův otec tragicky zahynul.

To už byla znovu vdaná, tentokrát za orchestrálního kontrabasistu. Ale spojení sólistka – řadový hráč nedělalo dobrotu. „Jakmile jsem se chtěla vrátit k sólovému zpěvu, bylo zle.“ Potlačila svoje ambice, a aby uchovala rodinu, kývla na návrh odstěhovat se do Lázní Běláhoř, kde měla manželova maminka domek. „Házela jsem zpátečku, co to šlo. Do kostela jsem klidně přišla zpívat ve vatáku a zablácených buřácích, jen abych nevyčnívala.“ Věděla, že jakmile popustí uzdu svému talentu, bude všechno špatně.

Na maloměstě vydržela deset let, dál už to nešlo. Aby nemusela vytrhnout syny z prostředí, na které si zvykli, odešla

do blízkých Hořic. Jenže pěveckých příležitostí mnoho nebylo, honoráře nic moc, a tak se živila, jak se dalo. Ve čtyři ráno vstávala do pekárny...

Dnes už je třetím rokem opět v Praze. Oprášila staré kontakty a známosti, vytvořila si nové. A začala hodně pracovat. S varhaníkem Vladimírem Roubalem koncertovala v kapli parížské Invalidovny, Janovy pašije J. S. Bacha zpívala ve španělském Bilbau se souborem Musica Florea, Dvořákova kantáta Stabat Mater s Gabrielou Beňačkovou zazněla v Rychnově nad Kněžnou. „Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, koncerty v Brně, v Rize, vystoupení s pardubickou i hradeckou filharmonií. A jen co se tanečnice Jana Drdáčková vrátí z mateřské, přijde na řadu znovuoobnovení mého projektu Carmen&Flamenco.“ Vzpomínky na dobu, kdy musela počítat s každou korunou, se přesto občas vrací. „Jakmile jsem ale začala zase vydělávat, byla jsem na sebe pyšná. A šlo to docela rychle.“ Edita si dokáže „věci hezky poskládat“, takže jí vedle klasického repertoáru zbývá čas i na její srdeční záležitost. Duo Two Voices.

První honorář

Od zmíněné „Rybovky“ uplynulo asi půl roku. Edita s Janou si v té době spolu občas zahrály a zazpívaly, a tak nebylo divu, že si „bělohorské lokální hvězdy“ pozval na svatbu své dcery jeden z místních starousedlíků. Konala se na hradě Pecka, kam je to z lázní coby kamenem dohodil. A autem ještě blíž. „Sukces“ to byl obrovský, všichni se smáli, nebo dojetím plakali. „Nejprve jsme to braly jako provozní záležitost a zábavu,“ vzpomíná Jana, „ale posléze jsme zjistily, že se při našich vystoupeních dějí věci. Posluchači tuhle

kombinaci ještě neslyšeli a reagovali až neuvěřitelně. Naše hlasy jsou totiž naprosto odlišné a kombinují dva zdánlivě nespojitelné světy. A tak jsme si řekly, že bychom měly spolupracovat častěji.“

Dva hlasy

Od června roku 2007 absolvovaly desítky koncertů v Praze i mimo ni, mají dnes už své fanoušky a pod hudební režii dirigenta a skladatele Jaroslava Krčka natočily také první cédéčko. Nazvaly ho prostě – Two Voices.

Dva rozdílně položené hlasy, dvě různé energie, dvě výrazné, nepřehlédnutelné osobnosti, které propojují spirituály, písně sefardských židů, netradičně pojaté klasické árie, šansony či lidové písničky. To vše s doprovodem kytary Jany

propojují lidové písničky s operními áriemi, spirituály se šansony...

Foto: Milena Horáčková

Rychterové, přičemž atmosféru dokreslují housle Vladimíra „Iljiče“ Pecháčka a perkuse Markéty Mazourové. „To cédéčko je uklidňující, možná trochu zádumčivé, ale spokojené jsme moc. A jak to zatím vypadá, spokojeni jsou i naši posluchači,“ říká Edita Adlerová. Její slova potvrzuje i atmosféra panující na koncertech. K těm nejvydařenějším patřilo improvizované vystoupení se známým britským písničkářem Sethem Lake-manem stejně jako nedávný křest premiérového CD v Galerii Nová síň. Petra Černocká, Vlastimil Harapes a Jan Petránek v roli kmotrů se bavili skvěle stejně jako početné publikum. Kupříkladu Chačaturjanův Šavlový tanec posluchače doslova zvedl ze židlí.

„Zpívat Šavlový tanec napadlo Editu,“ vysvětluje písničkářka Jana Rychterová. „Byla to šílená myšlenka, ale pustily

jsme se do toho. V poslední den loňského roku jsem text dokončila a pak jsme ho omílaly do půl čtvrté do rána. Má to samozřejmě vtip, podobně jsme pojalý Dvořákovu Humoresku a Joplinův Ragtime. Teď uvažujeme o Letu čmeláka. Zatím jsem nechtyla inspiraci, ale určitě brzy přijde,“ směje se Jana. Svoje individuální kariéry nezavrhlly, ale Two Voices je jejich hlavní projekt. Často koncertují, hrají se skvělým orchestrem The Tap Tap z Jedličkova ústavu. Přípravují natáčení videoklipu pro Českou televizi...

Na každý koncert přijdou s novinkou, teď chystají Maddonnin hit Frozen. „Prostě nám to nedá a musíme spolu vymýšlet, tvořit,“ říká Jana. „Každá z nás má za sebou hodně práce, ale připadá mi, že společně to funguje lehce. Prostě to blaflo,“ směje se Edita. Tedy, smějí se dvojhlasně. Jak jinak. ■